Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Goig de la Mare de Déu del Roser

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Capella de Can Bartomeu
Alçada:	143

Coordenades:

Latitud:	41.53111
Longitud:	2.39127
UTM Est (X):	449218
UTM Nord (Y):	4597897

Classificació

Número de fitxa	08029 - 124
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Música i dansa
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Any	1957
Autoria de l'element:	Josep Miralles Brillas
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Pública
Titular:	Centre de Lectura de Reus

Fitxes associades:

Can Bartomeu

Goig de la Mare de Déu del Roser

Autoria de la fitxa	Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa:	dg., 21/08/2016 - 02:00

Descripció

Goig dedicat a la Mare de Déu del Roser, que es canten a la Capella de la Casa Bartomeu del terme de Cabrera de Mar. Es tracta d'un text de caire religiós dedicat a la Verge del Roser. En aquest cas coneixem l'autoria del text que devem a Josep Miralles Brillas. La impressió del full del goig va ser feta a Barcelona, l'any 1957 per la Llibreria Quera. Es tracta d'un full de 17,5 x 12,5 centímetres, amb la característica orla vegetal que emmarca el quadre del text. El text està encapçalat per una imatge de la Mare de Déu envoltada de sengles poms de roses. La tornada del text, en alusió a la casa on es cantaven aquest goig fa: "Puix Déu Pare us ha escollida / per ser Mare del fill seu / Sant Roser treieu florida / al vell mas can Bartomeu".

Observacions:

Es conserven tres còpies d'aquest Goig dins la Col·lecció de Goigs del fons Enric Prats i del Centre de Lectura de Reus.
Imatge extreta de Biblioteca Digital del Centre de Lectura de Reus, consulta 2 juny de 2016, http://bd.centrelectura.cat/items/show/5849.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, santes, la Mare de Déu o Crist i tradicionalment es canten en les festivitats religioses. És habitual que presentin dues part ben diferenciades, on a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.
Cal cercar la tradició dels goigs en la representació dels misteris medievals. És conegut que la primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i es canten actualment cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1645), de potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arreglades també durant aquest període.

Bibliografia

Desconegut, "Goigs de la Mare de Déu del Roser que es canten a la Capella de la Casa Bartomeu del terme de Cabrera de Mar, Bisbat de Barcelona. ", Biblioteca Digital del Centre de Lectura de Reus, consulta 2 juny de 2016, http://bd.centrelectura.cat/items/show/5849.

ÇOIGS
Mare de Déu
que es canten a
Ça Bartomeu
Cabrera de Mar

de la
del ROSER
la Capella de la
del terme de
Bisbat de Barcelona

ENTRADA

Pure nu Mare Verge
que sou bon fill el Fill de Déu:
Santi Roser, trevu florida
al well mas cán Bartomeu.

Prop del poble de Cabrera,
bon cabrer de cara al mar,
aneure mas seuri fal lera
de tenir-vos un altar,
ara d'un, sempre [illegible]
de Montserrat i Mare ant feu.

Vora als mars, feixucs de gentes,
del castell de Barriac,
un als nostres dols i fentes
hem sentit vostre afalac.
Trup de Vós dolça de la vida
i al dolor se'ns fa mes lleu.

Si us agrada cosar pagesy
sembré en plan la gent del mas;
per en madurera la messa
i als vaixells els fem fer
A llurs clams nacu l'oida
i les tempestes dudes.

Nostres camps, nostres collites
sota el vostre ampar puscin;
coses grans, coses petites
totes us les confiem.

Dels assots de pesta i guerra
trundadors ens deslliures.

Pel camí de l'alegria
el Rosari ens duu a Betlem,
i alla dins de l'[illegible]
el Messies [illegible]
De la vo[illegible] cada cada.
El camí que [illegible]

Els misteris del Rosari
[illegible] amb el [illegible]
[illegible] la mort del Crist.
Un [illegible] [illegible]
plorava amb dolor molt greu.

Sous als cinc darrers misteris
Mare i Fill han triomfat;
sobre els regnes i els imperis
el seu tron es exaltat;
Reina i Mare que sou convida
a escolta-nos vostra veu.

El Rosari de la cadena
que ens uneix a Déu i a Vós;
una anella es cada dècim
que el foc de l'amor ha fos.
Ben forjada i ben polida,
quin llegam hi ha com el seu?

El Rosari es millor llum
que no pas la de David;

que la branda amb fe pregona
vencerà el mal superir.
D'ella fora l'embranzida
caurà el fa a l'etern foc.

Ben cendre l'afany del viure
el Rosari ens fa vivens
amb la joia d'un somriure
i el Bisbé d'un sentiment.
Si clorem a l'altra vida
quan al món diguem l'adéu.

Si tal sant Rosari vostre
n'escampem el dolç perfum
i a l'abric de cada àstre
d'aquest vés cerca el costum,
nostra terra, esvorgida,
tornarà de nou a Déu.

Amb l'olor d'aquestes rosses
perfumeu el nostre món:
beneiu les nostres vosses
i als mals vents barreu el pas.
Quan tingueu una falldia
nuvoes fosses Vós [illegible].

TORNADA

Pure Déu Pare us ha escollida
per ser Mare del Fill seu.
Santi Roser, trevu florida
al well mas cán Bartomeu.

℣ *Ora pro nobis, sanctæ Dei Genitrix.*

℟ *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

OREMUS

Concede nos famulos tuos, quæsumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatæ Mariæ semper Virginis intercessione, a præsenti liberari tristitia, et æterna perfrui lætitia.
Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Mn. Antoni Matas, Pbre. [illegible] 1951

Facsímil de «goigs» de la col·lecció de Xmes. que edita cada any
[illegible] Miralles Brillas de Cabrera. (Maresme).